

FSR Business Indikator

– Første halvår 2017

Hovedkonklusioner

Et flertal af landets revisorer (otte ud af 10) vurderer i FSR Business Indikator, at virksomhedernes økonomiske fremgang fortsætter de næste seks måneder frem. Den positive prognose bakkes op af friske nøgletal, der viser, at virksomhedernes omsætning i 1. halvår 2017 er steget med over 5 pct. point i forhold til året før. I samme periode er virksomhedernes låneaktivitet steget med 3,3 pct., mens antallet af private stillingsopslag er vokset med over 3000 stillingsopslag. De positive nøgletal trækkes en smule ned af tal for udviklingen i ordrer, der indikerer en mindre opbremsning samt tal for investeringer, der ligeledes viser en stagnerende tendens.

Om FSR Business Indikator

FSR Business Indikator tager temperaturen på dansk erhvervsliv hvert halve år og giver et indblik i den forventede udvikling i vækst og beskæftigelse i virksomhederne. Indikatoren er baseret på en spørgeskemaundersøgelse blandt godkendte revisorer og måler revisorerens forventninger til den økonomiske udvikling hos deres kundevirksomheder.

Business Indikatoren underbygges af seks udvalgte nøgletal, der på forskellig vis giver et indblik i erhvervslivets aktuelle sundhedstilstand. Disse nøgletal er inddelt efter tre temaer: virksomhedsaktivitet (salg i virksomheder og ordrebeholdning), virksomhedernes adgang til finansiering (udlån og kreditansøgninger) samt kapacitet i virksomhederne (investeringer og stillingsopslag).

K / KONTAKT

Tom Vile Jensen

Erhvervspolitisk direktør

mail: tvj@fsr.dk

tlf.: 33 69 10 51

Anders Lau

Kommunikationschef

mail: ala@fsr.dk

tlf.: 33 69 10 47

Thomas Baadsgaard

Analytiker

mail: tba@fsr.dk

tlf.: 41 93 31 79

Charlotte S. Rieck

Analytisk student

mail: cri@fsr.dk

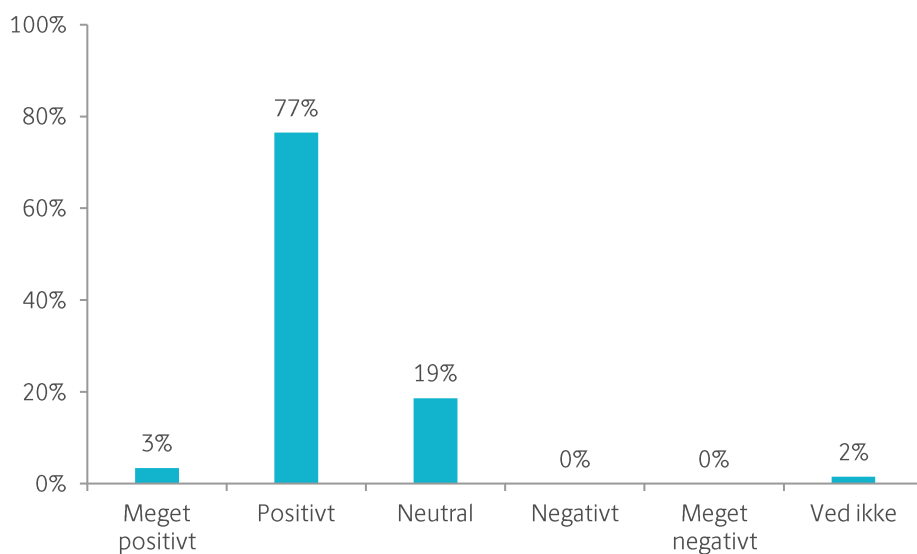
Indikator – første halvår 2017

Spørger man landets revisorer, der netop har afsluttet årets regnskabssæson, fortsætter virksomhedernes positive økonomiske fremgang ufortrødent de næste seks måneder frem. Otte ud af 10 revisorer vurderer på baggrund af deres indsigt i erhvervslivet, at økonomien hos deres kundevirksomheder vil udvikle sig positivt eller meget positivt det næste halve år. Kun 18 pct. af de adspurgte revisorer forventer en neutral udvikling, hvor økonomien ligger fladt, mens ingen venter tilbagegang.

Den positive økonomiske fremgang skyldes ifølge næsten alle revisorerne (93 pct.), at virksomhederne oplever større efterspørgsel. Yderligere vurderer en ud af tre revisorer (33 pct.), at virksomhederne investerer mere og dermed forventes en positiv udvikling. En fjerdedel af revisorerne (25 pct.) mener, at fremgangen skyldes, virksomhederne reducerer omkostningerne.

Figur 1

Hvordan vurderer du samlet set, at økonomien vil udvikle sig hos dine kundevirksomheder over de næste 6 måneder?

Kilde: FSR – SURVEY: Hvordan går det hos dine kundevirksomheder?, september 2017. Grundet afrunding er summen 101. I den tilhørende grafiske illustration er 'Ved ikke' ikke medtaget.

Aktivitet

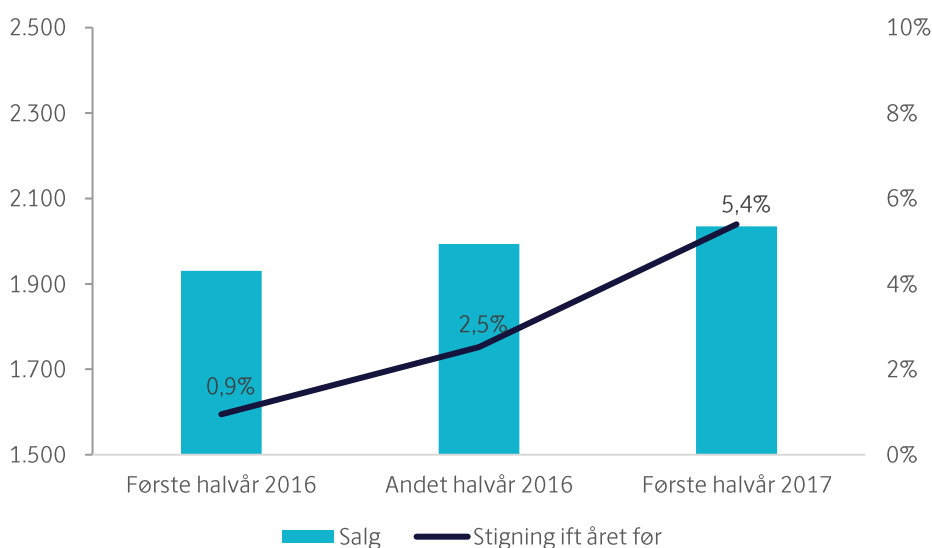
Det positive billede som landets revisorer tegner af kundernes økonomiske tilstand, understøttes delvist af nye tal fra for aktiviteten i landets virksomheder. Som mål for aktiviteten er valgt udviklingen i salg samt ordrebeholdningen. Nøgletal for udvikling i salg og ordrer kan være med til at forklare virksomhedernes nuværende og fremtidige omsætning.

Salg

På den ene side viser tal for virksomhedernes omsætning en klar stigning på over 5 pct. point i virksomhedernes salg i forhold til året før. Det er den højeste stigningsiden 2011 og vidner om fortsat positive konjunkturer.

Figur 2

Salg i alt (sæsonkorrigeret), mia. DKK

Kilde: Danmarks Statistik, Firmaernes køb og salg efter branche (DB07), beløb, sæsonkorrigeret og tid (FIKS11)

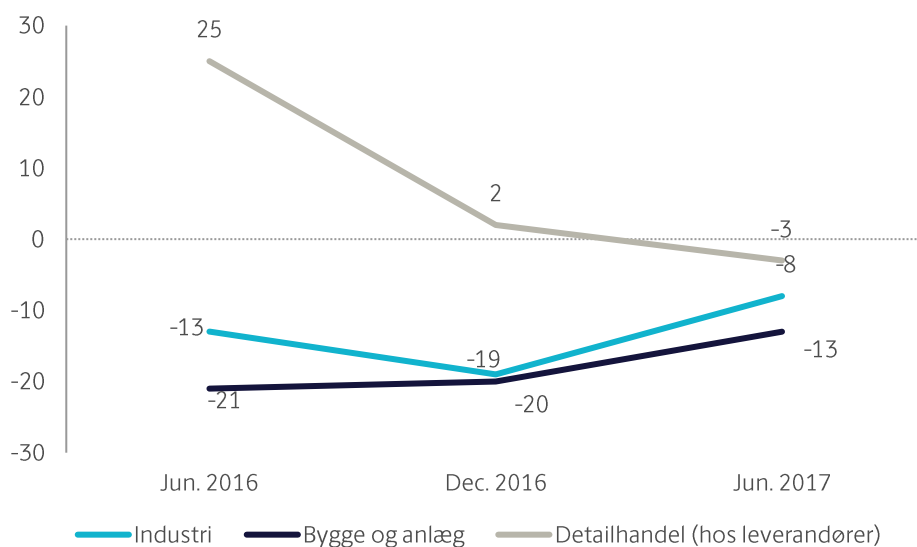
Salgsindikatoren er baseret på Danmarks Statistiks månedlig opgørelse af firmaernes køb og salg, som beregnes ud fra firmaernes momsindberetning til SKAT. Udviklingen i firmaernes salg er med til at belyse konjunktur- og erhvervsudviklingen samt indikere, hvordan det går med omsætningen i erhvervslivet.

Ordre

På den anden side er de seneste tal for virksomhedernes ordre i både industri, bygge og anlæg samt hos leverandørerne i detailhandel negative. Da der er tale om et nettotal fra Danmarks Statistik er det udtryk for, at virksomhederne vurderer, at deres ordrebeholdning ikke er tilstrækkelig under de nuværende forhold for virksomheden. For industri samt bygge og anlæg er ordreindikatoren dog steget lidt seneste halvår, men ligger stadig i minus. Hos leverandørerne i detailhandel er vurderingen af ordreudviklingen værre end i hele det forgangne år. Det negative nettotal for ordre betyder, at virksomhederne ikke

kan forventes at fortsætte driften på samme niveau som hidtil. Det kan i yderste konsekvens få betydning for omsætning og beskæftigelse i den kommende periode.

Figur 3
Ordrebeholdning (kommende tre måneder, ikke sæsonkorrigeret), netttotal

Kilde: Danmarks Statistik, Sammensat konjunkturindikator for industri (kommende 3 måneder) efter sæsonkorrigeret, indikator og tid (BARO8). Danmarks Statistik, Sammensat konjunkturindikator (kommende 3 måneder) efter sæsonkorrigeret, indikator og tid (KBYG44). Danmarks Statistik, Konjunkturbarometer for detailhandel efter forløb, bedømmelse, indikator, branche (DB07) og tid (KBD1).

Ordreindikatoren er baseret på Danmarks Statistiks konjunkturbarometer for brancherne industri, bygge- og anlæg samt detailhandel. Ordreindikatoren udtrykker i, hvilket omfang virksomhederne vurderer, at deres ordrebeholdning er henholdsvis tilstrækkelig, utilstrækkelig eller mere end tilstrækkelig under de nuværende forhold. Under de nuværende forhold betyder, at produktionen kan fortsætte på samme måde uden at f.eks. ansætte eller fyre medarbejdere. Nettotallet er enhedsløst og dannes ved at trække procentdelen af 'mere end tilstrækkelig' fra procentdelen af 'utilstrækkelig' og kan derfor antage værdier i intervallet -100 til + 100.

Et negativt netttotal betyder, at ordrebeholdningen ikke er tilstrækkelig under de nuværende forhold for virksomheden. Dette er ikke ensbetydende med, at det nødvendigvis går dårligt for virksomheden, og at fremtidige resultater kommer til at give underskud, men at det går dårligere end forventet. Et positiv netttotal betyder, at ordrebeholdningen er tilstrækkelig, og dermed stor nok til, at virksomheden kan holde en normal aktivitet kørende.

Kapacitet

Et yderligere indikator mål er at se på udviklingen i virksomhedernes kapacitet, altså hvor meget virksomhederne kan producere. Som udtryk for kapaciteten er valgt at se på nøgletal for investeringer og stillingsopslag, der udtrykker i hvilket omfang virksomhederne forventes at øge eller indskrænke kapaciteten.

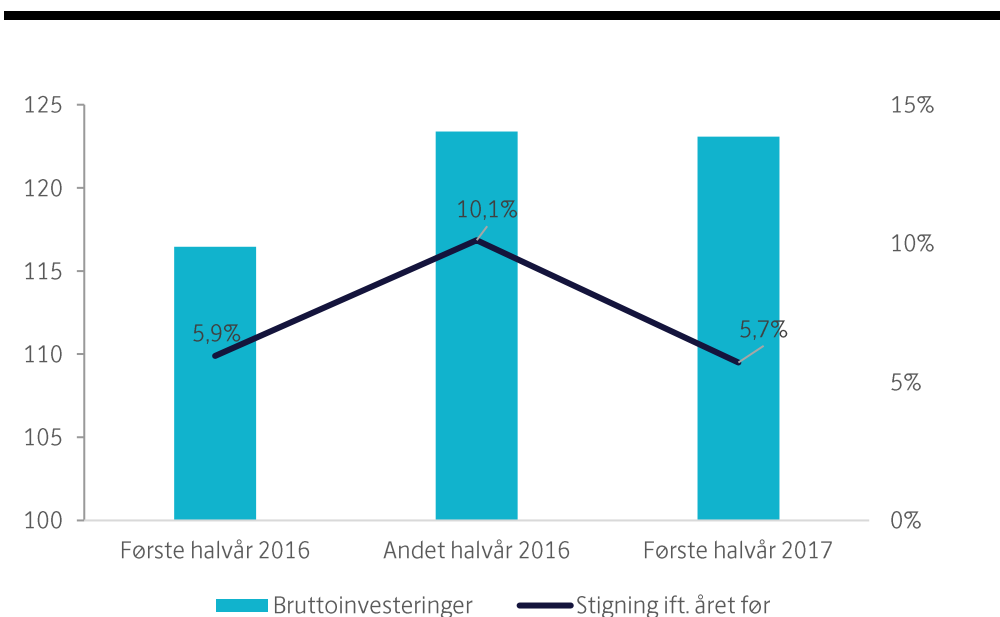
Investeringer

I første halvår 2017 blev der foretaget investeringer i ikke-finansielle virksomheder svarende til cirka 123 mia. kr. Det er et lille fald sammenlignet med andet halvår 2016, hvor der blev investeret for 302 mio. kr. mere. Sammenlignet med året før (første halvår 2016) er der dog tale om en stigning i investeringer fra 116 mia. kroner til 123 mia. kroner. En stigning på 5,7 pct.

Omfanget af investeringer i ikke-finansielle virksomheder giver en indikation af, om virksomhederne ser positivt eller negativt på fremtiden. Investeringerne i første halvår 2017 tyder på, at virksomhederne har tiltro til fremtiden, men samtidig at der er tegn på at tiltroen er stagnerende.

Figur 4

Faste bruttoinvesteringer i alt til ikke-finansielle virksomheder (løbende priser, sæsonkorregeret), mia. DKK

Kilde: Danmarks Statistik, Indkomst, forbrug, opsparing og investering (oversigtstabel) efter sektor, transaktion og tid (NKSO2)

Investeringer er baseret på Danmarks Statistiks statistik for nationalregnskabet, som er med til at forklare den kortsigtede økonomiske udvikling. Nationalregnskabet opgøres kvartalsvis og udarbejdes på grundlag af næsten alle konjunkturstatistikker, som omhandler økonomi og beskæftigelse.

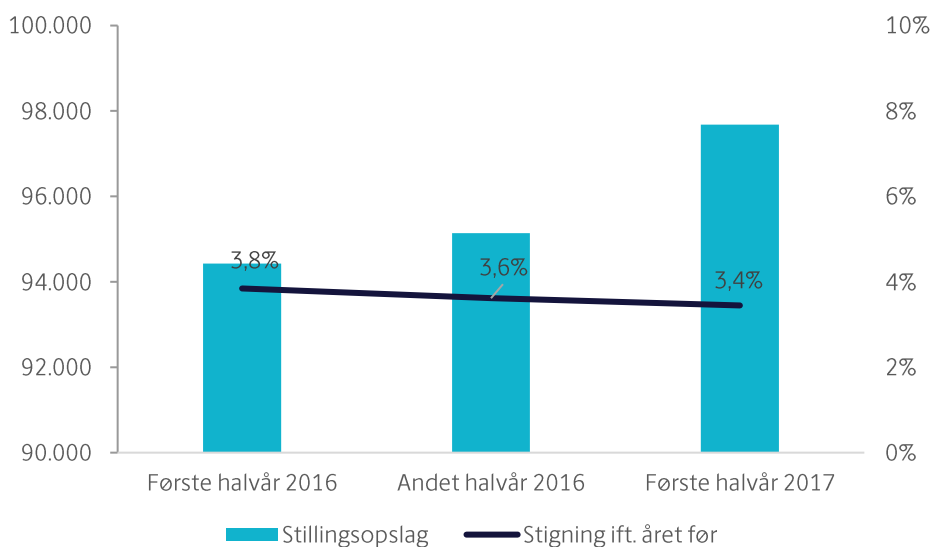
Faste bruttoinvesteringer omfatter boliginvesteringer samt husholdningernes, selskabers og det offentliges udgifter til opførelse af bygninger og anlæg. Derudover er køb af maskiner, udstyr, inventar og transportmidler mv. til brug i produktionen i mere end et år også en del af bruttoinvesteringer. Denne analyse fokuserer alene på bruttoinvesteringer til ikke-finansielle virksomheder.

Stillingsopslag

I første halvår 2017 steg antallet af private stillingsopslag for syvende halvår i træk. I forhold til samme tidspunkt året før er der tale om en stigning på over 3.000 private jobopslag. Antallet af private jobopslag ligger dermed i det højeste niveau siden 2. halvår 2008. Ser man på den relative stigning i jobopslag er der dog tale om et lille fald i forhold til året før. Procentvist steg andelen af jobopslag kun med 3,4 pct. point i første halvår 2017 mod 3,8 procentpoint i første halvår 2016.

Det relative fald peger i samme retning som investeringerne, der ligeledes falder lidt i samme periode. En forklaring på det lille fald kan være en beskeden opbremsning i virksomhedernes rekrutteringslyst. En yderligere forklaring kunne hænge sammen med den stigende tendens til flaskehalse på arbejdsmarkedet, der kan tænkes at lægge en dæmper på virksomhedernes rekruttering.

Figur 5
Private stillingsopslag (sæsonkorrigeret), antal

Kilde: Jobindex

Private stillingsopslag er baseret på statistik fra Jobindex og består af jobannoncer annonceret på internettet hos jobcentrenes Jobnet, de private jobbørser og firmaernes egne hjemmesider. Data opgøres månedsvis og er sæsonkorrigeret.

Adgang til finansiering og efterspørgsel efter kredit

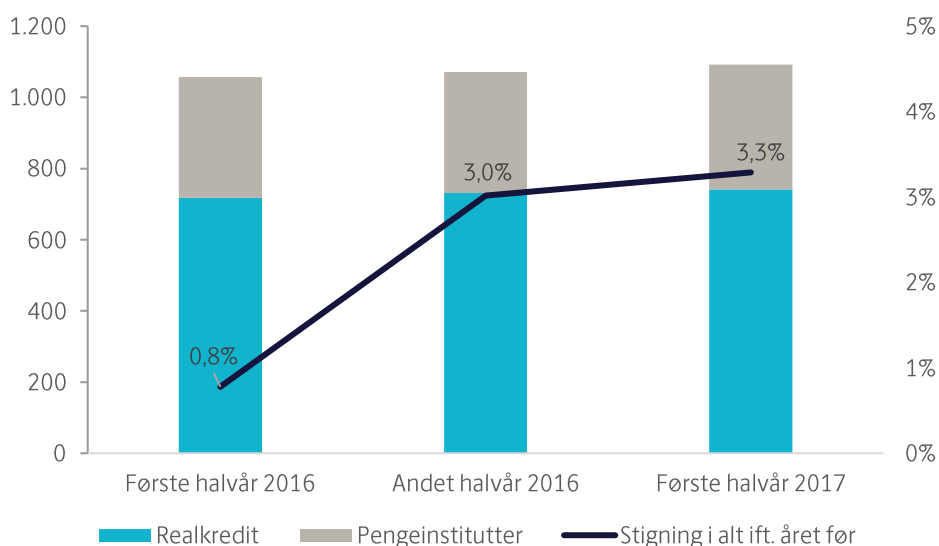
Et sidste element i Business Indikatoren er at se på virksomhedernes adgang til finansiering og deres efterspørgsel efter kredit. Adgangen til finansiering og efterspørgslen efter kredit udtrykkes i tal for udlån samt tal for kreditchefernes vurdering af efterspørgslen på kredit. Øget udlån og øget efterspørgsel efter kredit indikerer, at virksomhederne er i færd med at udvide aktiviteterne.

Udlån

I første halvår af 2017 havde de ikke-finansielle virksomheder gennemsnitligt lån for 741 mia. kr. hos realkreditinstitutterne og 350 mia. kr. hos pengeinstitutterne. Dermed var der sammenlagt udlån for 1092 mia. kr., hvilket er knap 35 mia. kr. mere end året før, svarende til en stigning på 3,3 pct. Stigningen i udlånet indikerer, at virksomhederne har fået bedre adgang til finansiering og derfor også større muligheder for fx at foretage investeringer.

Figur 6

Udlån fra pengeinstitutter og realkreditudlån til ikke-finansielle virksomheder (gennemsnitlig ultimo balance, alle valutaer), mia. DKK

Kilde: Danmarks Nationalbank, Indenlandsk udlån fra pengeinstitutter efter løbetid (oprindelig løbetid), valuta, indenlandsk sektor, datatype, instrument og tid (DNPUDDK). Danmarks Nationalbank, Indenlandsk realkreditudlån fra realkreditinstitutter efter instrument, datatype, indenlandsk sektor, valuta, ejendomskategori, variabelt eller fast forrentet og afdrag (DNRUDDKI)

Indikatoren for udlån er baseret på Danmarks Nationalbank statistik omhandlende pengeinstitutternes og realkreditinstitutternes balancer, hvor balance- og strømstatistik indsamles fra MFI'er (Monetære Finansielle Institutioner) i Danmark. Undersøgelsen er foretaget blandt danske MFI'ers hovedvirksomhed i Danmark, filialer af udenlandske MFI'er i Danmark samt danske MFI'ers udenlandske enheder. Udlånene gives fra penge- og realkreditinstitutter til alle ikke-finansielle virksomheder.

Kreditansøgninger

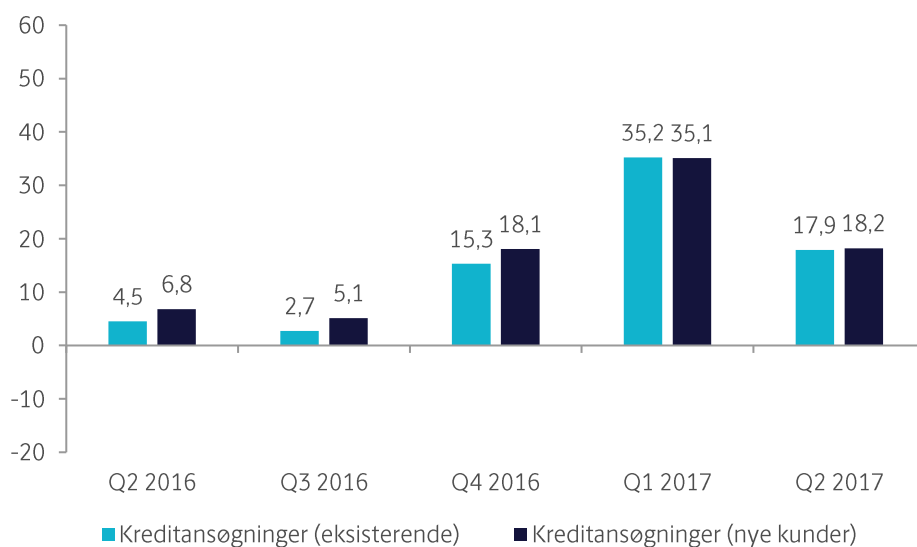
Omfanget af kreditansøgninger fra både eksisterende og nye kunder er steget det seneste kvartal ifølge kreditcheferne i de største danske penge- og realkreditinstitutter. Dermed efterspørger de danske erhvervsvirksomheder stadig flere lån og mere kredit. En øget efterspørgsel efter lån og kredit indikerer, at flere søger efter finansiering til drift og investering.

I andet kvartal 2017 var nettotallet 17,9 for eksisterende kunder og 18,2 for nye kunder. Dermed er omfanget af kreditansøgninger steget, men stigningen er dog ikke lige så stor som første kvartal 2017, hvor nettotallene var henholdsvis 35,2 og 35,1.

Efterspørgslen efter nye lån hos både eksisterende og nye kunder har fulgt ad i samtlige kvartaler i løbet af det seneste år. I alle kvartaler har kreditcheferne oplevet en stigning i kreditansøgningerne, men især i de seneste tre kvartaler er efterspørgslen steget markant.

Figur 7

Kreditansøgninger (kommenende kvartal, sæsonkorrigeret), netttotal

Kilde: Danmarks Nationalbank, Udlånsundersøgelse, kreditvilkår for erhvervsvirksomheder (Nettotal) efter periode, branche, institutgruppe, spørgsmål og tid (DNUDEHV).

Kreditansøgningerne er baseret på Danmarks Nationalbanks undersøgelse om udlån, hvor kreditcheferne i de største danske penge- og realkreditinstitutter hvert kvartal besvarer spørgsmål vedrørende ændringer i deres kreditpolitik samt efterspørgslen efter nye lån. Kreditcheferne har fem svarmuligheder -100 (faldet en del), -50 (faldet lidt), 0 (uændret), +50 (steget lidt) og +100 (steget en del).

Derefter vægtes alle svarene til et nettotal efter institutternes andel af det samlede udlån, hvor nettotallet skal tolkes som en ændring i forhold til forrige kvartal. Et positivt nettotal betyder, at omfanget af kreditansøgninger er steget i forhold til kvartalet før, mens et negativt nettotal indikerer et fald. Jo mere positivt eller negativt nettotallet er, desto større er stigningen eller faldet.

OM FSR – ANALYSE

FSR - danske revisorer udarbejder løbende analyser og survey, som tager udgangspunkt i aktuelle og relevante problemstillinger i revisorbranchen og i erhvervslivet mere generelt.

Formålet med undersøgelseerne er, at sætte fokus på relevante emner og nyttiggøre den unikke viden som foreningens medlemmer besidder. Det er tilladt at citere fra publikationen med tydelig kildeangivelse og med henvisning til FSR – danske revisorer.